

עפ"ת 51493/06/17 - גירון גנדי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 51493-06-17 גנדי נ' מדינת ישראל
לפני: כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד
כבוד השופטת זהבה בוסתן
כבוד השופטת נאוה בכור
המערער גירון גנדי
נגד המשיבה מדינת ישראל
פסק דין

1. בפנינו ערעור על פסק דינו של בימ"ש השלום לתעבורה בפתח תקווה בתיק ת"ד 7311-10-14 לפיו הורשע המערער, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של אי ציות לאור אדום ברמזור, נהיגה רשלנית שגרמה לתאונה בה נחבל אדם חבלה של ממש, הפקרה לאחר פגיעה בתאונה בה נפגע אדם לפי סעיף 64(א)(ב) לפקודת התעבורה, נהיגה בשכרות ונהיגה תחת השפעת משקאות משכרים ונידון ל-30 חודשי מאסר בפועל, שנת מאסר על תנאי בתנאים שנקבעו בגזר הדין, 10 שנות פסילה, לרבות הפעלה בחופף של 3 חודשי פסילה על תנאי, שנת פסילה על תנאי בתנאים שנקבעו בגזר הדין ותשלום קנס בסכום של 10,000 ₪.

2. על פי הנטען בכתב האישום המתוקן, ביום 29/9/12 בשעה 21:45 נהג המערער ברכבו, כשלצידו אשתו, בנתיב הימני מצפון לדרום ברח' זרובבל בפתח תקווה לעבר צומת זרובבל-גת רימון (להלן: "הצומת") בהיותו שיכור ותחת השפעת משקאות משכרים.

באותו זמן נהג א פ (להלן: "פ") באופנוע בכביש 471 ממזרח למערב, התקרב לצומת כדי לפנות שמאלה ועצר באור אדום.

כשהתחלף האור ברמזור בכיוון נסיעתו של פ' הוא החל לנסוע, המערער נכנס לצומת באור אדום, פגע עם החזית הימנית של רכבו בחזית האופנוע, שהסתובב ימינה והתחכך בדופן הימנית של רכב המערער.

פ' הועף מהאופנוע לשולי הדרך, נגרמו לו שברים בצלעות, פגיעות בעמוד השדרה, שבר בירך וקרעים בחזה ובטחול והוא אושפז במשך כשנה.

לאחר התאונה המערער המשיך לנסוע מבלי שעמד על תוצאות התאונה, לא הזעיק עזרה ולא חיכה למשטרה. הוא נעצר בצד הדרך לאחר שני רמזורים ולאחר שעוברת אורח אמרה לו שהיה מעורב בתאונה ושברך מהמקום.

המערער התקשר למשטרה, התבקש לחזור למקום התאונה, חזר בשעה 22:20 כשהוא מדיף ריח אלכוהול, סירב לבדיקת נשיפון שניה לאחר שהראשונה לא הניבה תוצאה, וקילל את השוטרים.

המערער כפר בעובדות הנ"ל.

הכרעת הדין של בימ"ש קמא

א. האחריות לתאונה

1. לפי עדות הבוחן אופיר וייס שהעיד מטעם המאשימה (להלן: "הבוחן"), תוכנית הרמזורים ת/9 וחוו"ד מומחה ההגנה רפי וולמרק (להלן: "המומחה") נ/3 לא היה מופע ירוק ברמזור לכיוון נסיעתו של המערער ולכיוון נסיעתו של פ' באותו זמן ולכן אחד מהם נהג כשברמזור לכיוון נסיעתו מופע אור אדום.
 2. לפי הודעתו של דניס ציגנוב, שנסע מאחורי המערער, שהוגשה בהסכמה ללא חקירתו ת/33, שהיא ראייה קבילה, ואף מבלי להתחשב בעדותו של פ', ניתן לקבוע שהמערער נכנס לצומת כשברמזור בכיוון נסיעתו דולק אור אדום.
- חיזוק לעדות דניס יש בעדויותיהן של עדות הראיה אורית חשאי ואשרת גולדנברג לפיהן פ' נכנס לצומת כשברמזור בכיוון נסיעתו דולק אור ירוק ולכן המערער אשם בקרות התאונה.

ב. הכרעת הדין לגבי עבירת ההפקרה

1. התקיימו יסודות סעיף 64א(ב) לפקודה שכן המערער אמר בעדותו ששמע רעש בזמן התאונה והבחין באופנוע, ובשיחת הטלפון שטלפן למשטרה, הוא מסר את נסיבות התאונה ולכן הוא ידע שהתרחשה תאונה והוא פגע ברוכב אופנוע.
גם מיקום הפגיעות ברכב ועוצמתן מעלה שהמערער ידע שפגע באופנוע.
2. אין לקבל את גרסת המערער שהתקשר למשטרה 4 דקות לאחר התאונה, וגם אם כך היה בתאונה כל דקה משמעותית. המערער לא עצר במקום התאונה אלא רק כעבור 2 ק"מ ומסר למשטרה מידע מוטעה לגבי מצבו של פ'.

ג. נהיגה בשכרות

1. ממצאי הבדיקות שנערכו למערער בהן נמצא אלכוהול ותוצר חילוף חומרים של החומר הפעיל בקנביס משתלבים בגרסת המערער בהודעתו הראשונה ת/11 ששתה שתי בירות ואחר כך תיקן לשלוש, בהודעתו השניה ת/12 אמר ששתה בקרדי ובעדותו אמר ששתה אבסולוט.

המערער הודה שצרך סמים ואלכוהול ותוצאות המעבדה מאשרות זאת, לא צריך לעמוד על שרשרת האלכוהול והסמים.

2. הסתירות הרבות בין גרסת המערער לפיה הוא שתה "משקה ירוק מריח מנטה" שהציעו לו נערים כשחזר לביתו לאחר התאונה לבין הראיות האחרות, כולל הודעותיו במשטרה, גורמות לכך שהמערער לא הציג גרסה סדורה בנוגע לסוגי המשקאות ששתה, לעיתוי השתיה, למקור השתיה ולצריכת הסמים, גורמים לדחיית טענתו לפיה צרך את האלכוהול והסמים לאחר התאונה.

3. העובדה שאין עדות לכך שהמערער יצא מרכבו שיכור, מתנדנד או שנודף ממנו ריח אלכוהול ולא נבדק מיד לאחר התאונה נובעת מכך שעזב את מקום התאונה ולא היו עדים להתנהגותו סמוך לאחר יציאתו מהרכב והימנעות המערער להביא עדים שהיו איתו לאחר התאונה.

סתירות בגרסאות המערער

1. גרסת המערער באשר להבחנתו בפגיעתו בפ' היא גרסה מתפתחת כשבשיחתו למשטרה תיאר את קרות התאונה, בחקירותיו בלילה הרחיק את עצמו מקרות התאונה (ת/11), בהודעתו ת/12 טען שראה את האופנוע וסובב את ההגה כדי להימנע מפגיעה בו ובעדותו טען שהבחין בבורות בכביש, סטה שמאלה אך נכנס לבור וזה מקור הרעש ששמע.

2. לגבי מקום עצירתו, מקום זמן התקשרותו למשטרה, טען המערער שמיד לאחר שמיעת הרעש עצר את רכבו והתקשר למשטרה מיד לאחר מכן אך בהודעתו ת/11 טען שהתקשר למשטרה כשהגיע לצומת הבאה כעבור 4.5 דקות ושוחח עם האישה לפני כן. בהודעתו ת/12 טען שהתקשר למשטרה כשהגיע לביתו ובשיחתו למשטרה ת/10 אמר שהוא נמצא 10 ק"מ ממקום התאונה.

3. המערער מסר גרסאות סותרות לגבי סוג המשקאות ששתה, לזמן ומקור השתיה.

4. המערער מסר גרסאות סותרות לגבי עומס התנועה בכביש, מקום ישיבת אשתו ברכב וזמן הגעתו חזרה למקום התאונה.

5. המערער מסר בעדותו גרסה כבושה לגבי התאונה הקודמת שבה ניזוקה חזית רכבו, השימוש בסיגריית סם מגולגלת לאחר התאונה, חבורת הנערים שנתנה לו לשתות משקה לאחר התאונה ואת המשקה שנתנו לו.

6. המערער לא הביא לעדות את אשתו, אחותו וגיסתו ואת הנערים שנתנו לו לשתות את המשקה למרות שלטענתו פגש באחד מהם מספר ימים לאחר האירוע והימנעות זו מפעילה חזקה לפיה לו היו מעידים לא היו תומכים בגרסתו.

גזר הדין של בימ"ש קמא

1. מדיניות הענישה אמורה להרתיע מפני עבירות נוספות ולהעביר מסר ברור למי שפוגע בביטחון הציבור ומסכן את המשתמשים בדרך.

2. לא מדובר בכישלון רגעי או במעידה חד פעמית, המערער נכנס במודע לערפול בגלל שכרות וסמים, פגע באדם וברח מהמקום.

3. לעבירת ההפקרה תכלית משולשת: הושטת עזרה רפואית והצלת חיים, סולידריות חברתית וחקירה ממצה של התאונה ויש להילחם בעבירה זו ולעקור אותה מהשורש.

4. מתחם הענישה נע בין 18 ל-40 חודשי מאסר ובין 4 ל-15 שנות פסילה בהתבסס על פסיקה, על מספר העבירות בהן הורשע המערער, התנהגות המערער לאחר התאונה והחבלות החמורות שנגרמו לפ'.

5. במיקום המערער בתוך המתחם לקח בימ"ש קמא לחומרה את עברו התעבורתי שכולל 15 הרשעות, מתוכן שלוש בגין נהיגה בחוסר זהירות וגרימת תאונת "נזק בלבד" שבאשר אליה לא מסר פרטים.

6. בימ"ש קמא זקף לקולת העונש את עברו הנקי של המערער, חזרתו למקום התאונה, מועד ביצוע העבירה, הבעת חרטה במסגרת הטיעונים לעונש, נסיבות חייו ומצבם הרפואי של הוריו.

ביהמ"ש קמא ציין שהמערער לא ייחנה "מהנחת ההודאה" שכן גרם לפ' ולעדי התביעה לשחזר את האירוע על דוכן העדים.

נימוקי הערעור

1. בימ"ש קמא שגה כשהרשיע את המערער בהפקרה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, שכן הוא התקשר למשטרה בחלוף מספר דקות, חזר למקום התאונה בסמוך לכך ולכן לא הוכח רכיב המודעות שנדרש להרשעה בסעיף זה.
2. בימ"ש קמא טעה כשהאמין לעדות הראייה ולעד הראייה (5, 6 ו-9) לפיהם פ' נכנס לצומת כשברמזור אור ירוק, בשל הסתירות בהודעותיהם.
3. בימ"ש קמא שגה כשהרשיע את המערער בנהיגה בשכרות, שכן המומחה ד"ר גופר אמר שלא ניתן לשלול את גרסת המערער, שנמסרה בהודעות שמסר לאחר האירוע לפיה הוא שתה לאחר התאונה ומהנתונים שקיבל כל השתייה בוצעה לאחר התאונה.
- הבוחן שנפגש עם המערער לאחר שהגיע מביתו לאחר שהוזעק למקום ע"י המשטרה, אמר שהתרשם ששתה שעה ושלושת רבעי לפני שנפגש איתו, כלומר לאחר התאונה.
גם המפקחת קגנוב אישרה שהמערער ואשתו הגיעו למקום התאונה עם ריח אלכוהול.
4. עונשי המאסר והפסילה שהוטלו על המערער מכבידים, במיוחד כשחזר למקום התאונה, וחורגים ממדיניות הענישה בגין עבירות אלה כפי שהוצגה בפני בימ"ש קמא.
5. בימ"ש קמא שגה כשהטיל על המערער מאסר על תנאי בגין ההפקרה בניגוד לסעיף 64א(ד) לפקודת התעבורה.
6. במהלך הדיון בפנינו מיקד ב"כ המערער טיעונו בעניין ההרשעה בעבירות ההפקרה והנהיגה בשכרות ובעניין העונש.
7. באשר להרשעה בעבירת ההפקרה טען ב"כ המערער שהמערער שמע מכה ולא קלט באותו זמן שפגע באופנוע אלא חשב שנכנס למהמורה בכביש. הוא עצר בסוף הצומת, שהייתה בהקמה, וכשפנתה אליו הולכת רגל הוא התקשר למשטרה ודיווח על התאונה כעבור 4 דקות ו-9 דקות מאז התאונה וחזר למקום עם אשתו כעבור 35 דקות.
- לטענתו, מן הראוי היה להרשיע את המערער בעבירה על תקנה 144 לתקנות התעבורה, שלא דורשת יסוד נפשי, או למצער בעבירה על סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה מאחר שלא הוכחה מודעות מצידו.

8. באשר להרשעת המערער בנהיגה בשכרות טען בא כוחו שלא היה קשר עם המערער מאז התאונה ועד שחזר למקום התאונה, כשהיה ברשותו בקבוק בירה שנשפכה ע"י השוטרת וטען בפניה שהיה בלחץ ושתה לאחר התאונה.

גם אם היו סתירות בדברי המערער בקשר לסוג המשקה ששתה, אין בכך כדי לגרום להרשעתו שכן ד"ר גופר לא יכול לשלול את טענת המערער ששתה לאחר התאונה. כתב האיטום הוגש שנתיים לאחר התאונה ולכן לא יכול היה המערער לאתר את הילד שנתן לו לשתות את המשקה.

9. באשר לעונש טען ב"כ המערער שהפסיקה עליה הסתמך בימ"ש קמא עניינה נאשמים שנמלטו ממקום התאונה והתייצבו כעבור מספר ימים או ששטפו את הרכב לאחר התאונה כדי להעלים את עקבותיה.

תגובת המשיבה בכתב

1. ביחס לעבירת ההפקרה, הטענה של המערער לפיה התקשר למשטרה אחרי 4 דקות מהתאונה או שהיו שתי שיחות שערך נדחתה על ידי בית משפט קמא, שקבע שהוא התקשר 9 דקות אחרי התאונה, וזאת על סמך דו"ח משטרתי ועל דברי המערער.

אין מדובר בשיחה בה ביקש המערער להזעיק עזרה אלא בשיחת טלפון שבה המערער שיקר למשטרה אודות מצבו של פ' וטען כי פ' הוא זה שחצה את הצומת באור אדום.

2. על מנת שהמערער לא יורשע בעבירת ההפקרה היה עליו להישאר במקום התאונה ולהזעיק עזרה אך הוא חזר למקום התאונה רק כ-35 דקות אחרי שהתרחשה ורק אחרי ששוטר הורה לו לחזור לשם.

3. העבירה לפי תקנה 144 לתקנות התעבורה עוסקת באי השארת פרטים לאחר התאונה ואילו העבירה לפי סעיף 64א(א) מתייחסת ליסוד נפשי של רשלנות ולא ליסוד נפשי של מודעות, שהוכחה בפני בית משפט קמא.

4. הרשעת המערער בנהיגה בשכרות ותחת השפעת סמים ואלכוהול מבוססת על ממצאי מהימנות שנקבעו על ידי בית משפט קמא, אשר דחה את גרסת המערער נוכח סתירות רבות בגרסתו, חוסר היגיון שבה והודאתו שהיה שיכור כאשר שוחח עם המשטרה מיד לאחר שעצר את הרכב, כמתואר לעיל.

5. הרשעת המערער בעבירה הנ"ל מתבססת גם על העובדה שלא זימן לעדות את אשתו, גיסו, נהג המונית שהסיע אותו למקום התאונה ואת הנער שנתן לו לשתות את המשקה.

ד"ר גופר קבע שכדי שגרסת המערער תתאים לממצאי הסמים והאלכוהול שנמצאו בדמו הוא היה צריך לשתות שתי פחיות בירה ו-118 מ"ל בקארדי בריכוז של 40 אחוז וקבע שמידת הסבירות של גרסת

המערער היא לא בתחום מומחיותו אלא בתחום המשפטי והחקירתי.

6. הרשעת המערער בגרימת התאונה ובחציית הצומת באור אדום מבוססת על עדויות של עד ועדות ראיה שהעידו כי פ' נסע באור ירוק, כפי שפ' העיד בעצמו.
 7. עונשו של המערער משקף מסר לפיו בית משפט יגזור עונש מאסר ממושך והרחקה לשנים ארוכות מהכביש על מי שנהג בשכרות ותחת השפעת סמים ואלכוהול, חוצה באור אדום, פוגע ברוכב אופנוע, בורח מהמקום, משקר למשטרה ומקלל ומאיים על שוטרים, כפי שעשה המערער.
 8. לחובת המערער 15 הרשעות תעבורה קודמות והייתה תלויה ועומדת נגדו פסילה על תנאי בזמן ביצוע העבירות. הוא לא לקח אחריות על מעשיו ואילץ את פ' ואת העדות להעיד בפני בית משפט קמא.
 9. פ' נפגע קשה כתוצאה מהתאונה והיא הייתה יכולה להסתיים במותו.
 10. מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט קמא הולם את נסיבות התאונה, את האינטרס הציבורי של קדושת חיי אדם ואת הפסיקה שהובאה על ידי בית משפט קמא.
- בית משפט קמא התחשב בכך שהמערער חזר למקום התאונה לאחר 35 דקות והפסיקה שהובאה על ידי ב"כ המערער איננה תואמת את נסיבות קרות התאונות באותם מקרים ואת עברו התעבורתי של המערער.

דין והכרעה - הכרעת הדין

לאחר שעיינו בכתב האישום, בפרוטוקול הדיונים בבימ"ש קמא, בראיות שהובאו בפניו, בסיכומי ב"כ הצדדים, בהודעת הערעור ובתגובת המשיבה בכתב ושמענו טיעוני ב"כ המערער, הגענו למסקנה שהרשעת המערער בכל אחת מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום מבוססת על ממצאים עובדתיים המסתמכים על אמון שנתן ביהמ"ש קמא בעדי התביעה, לרבות הבוחן, ולחוסר האמון בדברי המערער והמומחה מטעמו ומבלי שהתעלם מממצאי ד"ר גופר והמומחים מטעמו בכל הקשור להימצאות אלכוהול וסמים בדמו.

א. אחריות המערער לתאונה

1. איננו מקבלים את טענת המערער לפיה התאונה נגרמה כתוצאה מחציית פ' את הצומת באור אדום, כשהוא חצה את הצומת כשברמזור לכיוון נסיעתו דולק אור ירוק, שכן קביעת בימ"ש קמא, שדחה טענה זו, מקובלת עלינו.

2. בימ"ש קמא ביסס קביעתו לא רק על עדויותיהם המהימנות של פ' ועדות הראייה, שנסעו בכיוון נסיעתו, אלא גם על תוכנית הרמזורים ת/9, כפי שהוסברה בעדותו המהימנה של הבוחן (עמ' 10 לפרוטוקול) ולא נסתרה גם ע"י מומחה ההגנה (עמ' 131), לפיה לא היה מופע רמזור משותף למערער ולפ' ועל הודעתו של דניס ציגנוב ת/33, שהוגשה בהסכמה חלף עדותו והיא ראייה קבילה גם לגבי תוכן הדברים ולא רק לגבי אמירתם, לפיהם שתי שניות לאחר שהאור הצהוב ברמזור בכיוון נסיעתו ונסיעת המערער התחלף לאדום, חצה המערער את הצומת באור אדום ופגע בצד הימני שלו בקטנוע של פ' שהגיע לצומת ממזרח וחצה אותה באור ירוק.

3. לא מצאנו סתירות בדברי עדות הראייה שמצדיקות טענת ב"כ המערער שיש להתערב באמון שנתן בדבריהן בימ"ש קמא ולאור כל האמור לעיל אנו מאמצים את קביעת בימ"ש קמא שהמערער אחראי לקרות התאונה שבה נפצע פ' קשה (ראה מסמכי ביה"ח ת/29-ת/32).

ב. הפקרת פ' ע"י המערער

1. קביעת בית משפט קמא באשר להפקרתו המודעת של המערער את פ' שנפצע קשה בתאונה שנגרמה באשמת המערער, מבוססת על מועד ותוכן השיחה של המערער עם המרד"מ כפי שהוקלטה בדיסק, ת/10, ותוכנה מופיע בסוף עמ' 158 - עמ' 160 לפרוטוקול.

2. אנו שותפים למסקנת בית משפט קמא, המבוססת גם על התייחסותו של המערער לאותה שיחה בעדותו בעמ' 108 לפרוטוקול, לפיה הוא ראה את פ' והרגיש שפגע בו אך הוא המשיך לנסוע למרחק של 2 ק"מ ורק לאחר ששוחח עם אותה אישה שפגשה בו בצומת הבאה, הוא התקשר למשטרה פעם אחת ומסר שמצבו של פ', שבקטנוע שלו פגע בתאונה, הוא בסדר.

3. ב"כ המערער מבסס טענתו לפיה המערער לא היה מודע לפגיעתו בפ', על כך שהמערער התקשר פעמיים למשטרה, פעם ראשונה כעבור 4 דקות לאחר התאונה, ופעם שנייה כעבור 9 דקות מהתאונה, שיחה שעל קיומה אין מחלוקת.

מדובר בטענה שנדחתה על ידי בית משפט קמא מנימוקי מהימנות שערכאת ערעור לא מתערבת בהם, וגם אם מדובר בשיחה ראשונה שהתקיימה 4 דקות לאחר התאונה, הרי המרחק של 2 ק"מ ממקום התאונה, שבה היה פ' כשהוא פצוע קשה, ותוכן השיחה באשר למצבו, מצדיקים את קביעת בית משפט קמא שהמערער הכשיל את חקירת המשטרה כאשר טען שהוא חצה את הצומת באור ירוק ופ' חצה אותה באור אדום ומצבו של פ' בסדר.

4. הדברים שאמר המערער לשוטר במרד"מ בשיחתם כפי שהוקלטה בדיסק ת/10, והשיחות המגומגמות והלא אמינות שמסר בעדותו בפניו בעמ' 108 לפרוטוקול, בצירוף נסיבות קרות התאונה כפי שעולות מממצאי הבוחן ומעדויות פ', העד ועדות הראייה, מצדיקים את קביעת בית משפט קמא לפיה, היה

מודע לפגיעתו בפ' בתאונה שהוא אחראי להתרחשותה.

5. לאור האמור, אנו דוחים את בקשת המערער להרשיעו בעבירה על תקנה 144 לתקנות התעבורה שעניינה אי מסירת פרטים או בעבירה על סעיף 64א(א) שמסתפקת ביסוד נפשי של רשלנות, וקובעים שהתנהגותו העובדתית ומצבו הנפשי ביחס לתאונה מצדיקים את הרשעתו בעבירה על סעיף 64א(ב) לפקודה כפי שפורש בפסיקה שהתייחסה אליו.

ג. נהיגה בשכרות ותחת השפעת סמים

1. המערער אינו חולק על ממצאי דגימת הדם שנלקחה ממנו ביום 30.9.12 לצורך בדיקת שכרות, לפיה נמצאו בדמו עפ"י חוות דעתה של ד"ר שלמן, ת/19, 90 מיליגרם אחוז מעל לכמות המותרת, ועל ממצאי בדיקות הדם והשתן שנלקחו ממנו ביום 25.9.12 לבדיקת אלכוהול וסמים, לפיהם עפ"י חוות הדעת של ד"ר גופר, ת/36, והתוספת לחוות הדעת, ת/37, נמצאו באותו יום (25.9.12) בשעה 22:00, 52 גרם אלכוהול ותוצר חילוף חומרים של החומר הפעיל בקנביס, המעיד על שימוש בקנביס.

2. המחלוקת בין הצדדים כפי שבאה לביטוי ברור בהודעת הערער, בתגובת המשיבה ובטיעוני ב"כ המערער, היא בשאלה האם המערער שטה משקה משכר והשתמש בחשיש לפני התאונה כטענת המאשימה, או לאחריה, כפי שטען בפני השוטרים שנפגשו בו סמוך לאחר התאונה (ראה דו"חות הפעולה ת/4 - ת/5) בהודעותיו ת/11, ות/12 ובעדותו.

3. המערער סומך טענתו על דברי ד"ר גופר בתוספת לחוות דעתו, ת/37, ועל עדותו בעמ' 60 לפרוטוקול, לפיהם הוא לא יכול לדעת מתי המערער שטה. על פי הנתונים שקיבל הוא שטה אחרי התאונה, אך איננו מקבלים דברים אלה שתומכים בגרסת המערער או למצער מעלים ספק בגרסת המאשימה, שכן בעדותו בעמ' 60 בשורה 16 הוא חוזר על דבריו בסוף עמ' 1 בת/37, לפיהם מידת הסבירות של גרסת המערער היא בתחום המשפטי - חקירתי ולא בתחום מומחיותו.

4. אף אנו כמו בית משפט קמא איננו מתעלמים מכך שהמערער טען במפגשיו הראשונים עם השוטרים לאחר התאונה, ששטה כוס משקה שמכיל אלכוהול שקיבל מנערים שפגשו אותו כשחזר לביתו לאחר התאונה.

לא למותר לציין, כי המערער לא סיפר לשוטרים שפגשו אותו עם אשתו במקום התאונה, שעישן סיגריה מגולגלת לא סטנדרטית, ולא סיפר על כך גם בהודעותיו ת/11 ות/12, מאחר ולדבריו לא רצה להפליל את עצמו.

5. איננו מקבלים את טענתו ששטה לאחר התאונה, לאור גרסאותיו השונות באשר לסוגי המשקאות

ולכמויות המשקאות ששתה, אשר אינן תואמות את החישובים שעשה ד"ר גופר בתוספת לחוות דעתו, ת/37.

הממצא העובדתי לפיו המערער שתה לשכרה לפני התאונה מבוסס על חוסר אמון שנתן בית משפט קמא, ובצדק, בגרסאותיו של המערער בעניין לאור הסתירות בין עדותו של המערער בעמ' 94 - 95 לפרוטוקול לבין דבריו לשוטרים שפגש לאחר התאונה, בהודעותיו ת/11 ות/12 ובחקירתו הנגדית, כפי שהובאו על ידי בית משפט קמא בעמ' 164 - 165 להכרעת הדין.

6. חיזוק משמעותי לגרסת המאשימה יש במחדלו של המערער להעיד את אשתו שהייתה במחיצתו לפני התאונה ואחריה, על מנת לתמוך בטענתו לפיה שתה משקאות אלכוהוליים ועישן סיגריות חשיש לאחר התאונה.

כך במיוחד הם פני הדברים, כאשר מדובר בעובדה שנמצאת בידעו של המערער, וגם אם גיסו וגיסתו שהיו בחברתו באותו ערב חזרו לחו"ל והוא התקשר למצוא את נהג המונית שהחזיר אותו ואת אשתו למקום התאונה, שם פגש בשוטרים ואת מי מבני החבורה שנתנו לו את המשקה והסיגריה, בשל חלוף הזמן מאז קרות התאונה ועד הגשת כתב האישום (גם אם נקבל טענת המערער שלא סבר שעליו לאתר אותו על מנת שייחקר במשטרה), הרי יש באי הבאת אשתו לעדות או לחקירה במשטרה, משום מחדל משמעותי שמבסס את החזקה, לפיה לו הייתה מעידה הייתה סותרת את גרסת המערער.

7. גרסת המערער באשר לסיגריה שנתנו לו בני החבורה לעשן, היא גרסה כבושה שאותה לא העלה המערער בדבריו לשוטרים ובהודעותיו, ואין בהסבר המערער לכבישת עדותו בעניין זה בחששו להפליל את עצמו כדי להצדיק זאת.

8. לאור כל האמור לעיל, אנו דוחים את טענת המערער לפיה מקור האלכוהול והחשיש שנמצאו בבדיקת השתן והדם שנלקחו ממנו, הוא במשקה אלכוהולי ובסיגריה שקיבל לאחר התאונה, והרשעתו בנהיגה בשכרות ותחת השפעת סמים בדין יסודה.

סיכום

אנו דוחים את הערעור כלפי הרשעת המערער.

דין והכרעה - גזר הדין

1. על חומר הרבה של עבירת ההפקרה אין צורך להכביר מילים.

בע"פ 5867/09 קרביאשוילי נ' מ"י (22.6.2010) נקבע כי:

"עבירת ההפקרה היא מין העבירות הקשות עלי ספר החוקים בפן המוסרי המאפיין אותה. מקורה בערך המוגן המעגן בתחומי המשפט את החובה המוסרית החלה על אדם המעורב באירוע פוגעני לסייע לנפגע, לדאוג לשלומו, ולהציל את חייו. חובה מוסרית זו קיבלה לבוש משפטי הנשען על יסודות של אתיקה וערכים אנושיים. היא משקפת תפיסה המחייבת אדם להושיט עזרה לזולתו המצוי בסכנה, ולהצילו ככל שידו מגעת... מעשה הפקרה פוגע בגרעין הסולידריות החברתי והאישי המקיים חיי חברה תקינים... בצד הערך של הבטחת מתן עזרה מיידית לנפגע בתאונה על ידי נהג שהיה מעורב בתאונה, כדי להגן על חייו ושלומו הגופני של הנפגע, נועדה עבירת ההפקרה למנוע מנהג המעורב בתאונה מלחמוק מאחריות, ולהקל על רשויות אכיפת החוק לברר כיצד נגרמה התאונה, ומי אחראי לה...".

2. אין זאת, אלא שבעבירה דנן מושם הדגש על המעשה הבלתי מוסרי של ההפקרה, ולא על חומרת הפגיעה;

דברים ברוח זו נאמרו על ידי כב' השופט צ' זילברטל בע"פ 6864/14 לואי ענאש נ' מ"י (8.3.2015):

"בהקשר זה סברתי ועודני סובר כי מתעוררת שאלה האם ראוי להשית עונשים שונים על נהגים שביצעו מעשי הפקרה זהים, רק משום שבדיעבד התגלה כי תוצאות התאונה בהן הם היו מעורבים ולהן לא היו אחראיים, היו שונות. זאת שכן העונש אשר מושת על הנהג המפקיד הוא בגין התנהגותו בעת ביצוע העבירה - דהיינו בגין החלטתו "בשעת אמת" להימלט ממקום התאונה ומובן כי ברגעים אלה פעמים אין הנהג המפקיר יודע או יכול לדעת מהו מצבו של הנפגע ולפיכך מידת האשם המוסרי הגלומה במעשהו היא לכאורה זהה, בין אם תוצאת העבירה התבררה כקלה או כחמורה בדיעבד" (פס' 8 לפסק הדין).

3. אנו רואים עין בעין עם בימ"ש קמא את חומרת התנהגותו של המערער שתחילתה בכך שגרם לתאונה, בה נפצע קשה פ', כאשר הוא חצה צומת באור אדום, נהג בהיותו שיכור ותחת השפעת סמים, המשכה בכך שהפקיר את פ' במקום התאונה בנסיבות המתוארות בהכרעת הדין וסופה בכך שסרב לבצע בדיקת נשיפה שנייה לאיתור סמים ואלכוהול, לאחר שהראשונה לא נתנה תשובה וקילל את השוטרים כשחזר למקום התאונה וכשהיה מעוכב בתחנת המשטרה, גם אם לא הואשם בכתב האישום המתוקן ולא הורשע בהתנהגות אחרונה זו (ראה סעיפים 8-10 לכתב האישום המתוקן).

4. מבלי להקל ראש בנהיגת המערער בהיותו שיכור ומסומם ובאחריותו לגרימת התאונה, יש חומרה מיוחדת בעבירת ההפקרה, גם אם המערער התקשר למשטרה כעבור מספר דקות שכן הוא מסר פרטים כוזבים באשר לנסיבות קרות התאונה ופציעתו הקשה של פ' ובכל מקרה לא חזר למקום

התאונה אלא כעבור 35 דקות, כאשר נדרש ע"י השוטר לעשות כן.

5. בהפקרתו של פ' במקום התאונה פגע המערער בשלוש התכליות שלשם הגשמתן נקבעה עבירת ההפקרה שהן, על פי הפסיקה, הושטת עזרה רפואית לנפגע, סולידריות חברתית וחקירת נסיבות התאונה סמוך לאחר קרותה (ראה עפ"ג (מרכז) 26273-03-15, סעיף 46 לפסק הדין).

6. מתחם הענישה בין 18 ל-45 חודשי מאסר ופסילה לתקופה בין 4 ל-15 שנים שקבע בימ"ש קמא מבטא נכונה את מדיניות הענישה שנוהגת לגבי מעשיו של המערער נושא הרשעתו ואת נסיבותיה החמורות של התנהגותו כמתואר בסוף עמ' 194 לגזר הדין.

7. פסקי הדין עליהם הסתמך ב"כ המערער בהודעת הערעור ובטיעונו בפנינו אינם דומים למקרה ולמערער שבפנינו.

במקרה נושא רע"פ 2426/15 אלפסי נ' מדינת ישראל הנאשם לא נהג בהשפעת סמים ואלכוהול, פציעת הנהג שנפגע בתאונה הייתה קלה יותר ועברו התעבורתי של הנאשם היה קל וישן יותר.

כך גם במקרה נושא עפ"ת 377-03-14 (מחוזי ב"ש) לא נהג הנאשם בהשפעת סמים או אלכוהול.

גם המקרים שהביא ב"כ המערער לקולת העונש בפני בימ"ש קמא, כמפורט בסוף עמ' 195 ותחילת עמ' 196 לגזה"ד, אינם דומים למקרה ולמערער שבפנינו לאור ההבדלים המשמעותיים בקשר למקרים ולנאשמים, כפי שתוארו ע"י בימ"ש קמא.

8. בימ"ש קמא לא התעלם כלל מכך שהמערער עצר במרחק 2 ק"מ ממקום התאונה והתקשר למשטרה כעבור מספר דקות, למרות שמסר דיווח שקרי על נסיבות קרות התאונה ועל מצבו של פ' הפצוע, ונתן לכך את המשקל הראוי בגזר הדין.

9. בימ"ש קמא זקף לקולת העונש, בקביעת מיקומו של המערער במתחם הענישה הראוי, את הזמן שחלף מאז התאונה, כאשר בחלקו נוהלו הוכחות ע"י המערער, את עברו הפלילי הנקי והחרטה שהביע, למרות שעד היום הוא לא נטל אחריות, ולו על גרימת התאונה באשמתו.

כך גם זקף בימ"ש קמא לקולת העונש את נסיבותיו המשפחתיות והאישיות של המערער, כפי שתוארו בפניו ובפנינו ע"י בא כוחו, וגזר הדין אינו מצדיק התערבות של ערכאת ערעור.

10. אנו דוחים את הערעור.

ניתן היום, ח' סיון תשע"ח (22 מאי 2018) במעמד ב"כ הצדדים והמערער.

עמוד 12



נאוה בכור, שופטת

זהבה בוסתן, שופטת

אברהם טל, נשיא
אב"ד